

REDACTIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50; pe 1 luna fl. 1.

N-rii de Duminecă pe
un fl. 2.—

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscripte și articole gratis.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERTIUNILE:

de 1/4 p. garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt să plăte
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

FUSIUNEA.

(R.) Fusiunea ce se petrece între partidele din Dieta Ungariei înseamnă întărirea elementului maghiar.

Afirmăm aceasta chiar și în fața laudelor unanime ce i-se aduc lui Bánffy, că a fost cel mai neîntrecut naționalist prim-ministru maghiar.

Credem și noi, că prin căderea lui Bánffy s'a prăbușit sistemul de violențe brutale și fărâdelegi barbare. Politica lui națională, scesia naționalităților cu întreg aparatul său, rămâne însă. Așa că curentul național, chiar „șovinismul nobil“ (?) ce a caracterizat regimul căzut, se va menține.

Prin urmare: venirea lui Széll nu schimbă întru nimic politica națională maghiară. Ei se vor întări dar' cu atât mai mult, cu cât tonul acestei politici dacă nu îl vor da bolnavicioși ca Beksics și stlnici ca Tisza cel bătrân și cel tânăr, ies însă în relief Apponyi și Horánszky, cari deși vor fi mai puțin agresivi față de naționalități, pot să fie însă o primejdie neasemănat mai mare pentru noi.

Față de Viena elementul unguresc d'asemeni s'a întărit. Pentru-că dacă a fost în stare chiar și un Bánffy să stoarcă concesiuni ca școlile militare maghiare, cele zece statui și alte lucruri cari toate au ridicat morala obștei maghiare și a alimentat încă între ei curentul național, cum nu o să câștige și mai mult încă un Széll, încungiuat de un Apponyi, Szilágyi și alte ilustrități ale vieții publice ungare!

Dacă ei s'au întărit (ear' naționalitățile au slăbit) sub un guvern Bánffy, care cu adevărat se făcuse odios în opinia publică, cum să nu se întărească sub un guvern susținut de tot ce nația ungurească are mai ales?

Garanția țării lor viitoare este mai ales unirea și înțelegerea ce se pune la cale între dinșii.

Se credea, că vărsările de sânge și atâtea atrocități ce Bánffy săvârșise încontra chiar a Ungurilor, a înveninat pe multă vreme viața lor politică. Eată, vine însă Széll și-i adună la un loc pe Tisza și Apponyi, deși d'un pătrar de veac ei s'au urfît între dinșii ca cei mai mari dușmani. Insuși Bánffy va susține, alături de Horánszky, același guvern, vor lupta în același partid, deși înainte cu câteva săptămâni numai, se insultaseră de moarte.

Și să nu ne amăgim că fruntașii maghiari au încheiat această pace numai de silă, prin urmare, că unde cu silă s'a pus ceva la cale, rod îmbelșugat anevoie o să fie. Nu! Cine cunoaște desinteresarea unui Apponyi și Horánszky, precum și inteligența lor mare și dragostea pentru poporul lor, cine cunoaște trecutul lui Széll, care nu din vanitate s'a făcut șef al guvernului, ci din rivnă, să săvârșească lucruri mari,

poate fi sigur că noiei formațiuni politice direcțiune îi vor da elementele cari sincer s'au unit, ear' nu d'alde Pulszky ori Gajáry, cari stau alături de noii tovarăși mai mult de silă de cât din dragoste.

Să vedem acum dacă există și vre-o parte bună, pentru noi, în schimbarea aceasta de regim.

Credem, în primul rând, că administrația va fi ceva mai cinstită. Cu desăvârșire corectă, încât să nu mai iasă la iveală câte un Krivány, la nici un cas nu. Iarba fiarelor nu o va fi având nici Széll, ca să schimbe peste noapte firea conaționalilor sei.

Justiția, față de noi naționalitățile, va fi tot ca până aci: influențată de considerațiuni politice.

La afacerile bisericesti și școlare a rămas tot Vlássics. Asupra scumpei noastre preoții și învățătorimi sabia lui Damocle continuă deci să atrne și de aci încolo.

Singura speranță și aceasta însă ca o slabă licărire, e că poate printr'o lege electorală mai cum se cade să ni se facă posibilă o luptă parlamentară. Am găsi atunci calea pe care pornindu-ne, am putea părăsi pasivitatea, care dacă ne-a ferit de multe corupțiuni, apoi a avut și influențe păgubitoare. Am scăpa astfel și din impasul politic, în care ne aflăm atât în urma slăbiciunilor noastre cât și a greutăților nenumărate pricinuite de guvernele ce s'au succedat. Nici în acest punct însă nu-i permis să ne facem iluziuni. Pentru-că, vorba amicului nostru Slavici, ori cât ar fi de europeni chiar un Apponyi ori Széll, atâta sollicitudine pentru adevăr și echitate nu vor fi având nici ei, în cât din propriul lor indemn să ne facă și pe noi părtași de drepturile constituționale ce ni-se cuvin în stat. Mai ales când idealul lor politic este formulat așa fel, că ori-ce întărire a noastră ei o consideră ca o slăbire a Statului unitar național maghiar.

Nu e deci vorba de a sta în spectativă față de fusiune și noul guvern, ci să ne punem pe lucru din toate puterile. Dacă ei au fusionat, cum să nu ne unim forțele noi, cari n'avem de împărțit toloase, ci de tras ponoase d'a duce luptă de apărare?!... Dacă ei s'au întărit în sus, este mijloc să ne apropiem și noi de Coroană. Dacă au uitat divisiunile ei, a căror partide au stat în războiu continuu și crâncen un pătrar de veac, ear' șefii partidelor au ajuns la luptă cu mâna înarmată, cine o să fie atât de meschin între noi, în cât în interesul poporului asupra să nu'și calce pe inimă, și bărbați din același partid, cu aceleași aspirațiuni, să nu'și strângă mințile și gândul cel bun, din urmă, de care ajutorat, Românul a săvârșit atâtea lucruri mari?!

§ 14 în Austria. Recrutarea de ast an dincolo în Austria, se va întâmpla pe baza legii din anul trecut, care e prelungită acum prin ordonanța împărătească scoasă pe temeiul § 14 al Constituției cisleitane

De mortais -- nisi male. Bartha Miklós, în „Magyarország“ de Dumineca trecută, despre căderea lui Bánffy scrie:

„Acest sistem purta necesarmente pe frunte-i pecetea necinstei. Pentru ce? Fiind-că toate elementele succeselor lui își aveau obârșia lor în minciuni grosolane. Arta de ocărnuire degenerase în pescuire sistematică cu undița, pe fiecare undiță aruncată atârnavu niște lozinci bineșunătoare.

„Liberalismul, stat național, întărirea încrederii între națiune și Coroană, unitatea de stat, democrația, bunăstarea obștească maghiarisarea. Aceste și alte lozinci se aflau pe undița ca niște rime“...

Conferențe și programe.

Budapesta, 28 Februarie.

Astă seară toate partidele din parlament au ținut conferențele pentru a ratifica prin concluse compromisul încheiat între opoziție și Széll, care a sosit azi dimineață din Viena; după amiază s'a ținut primul consiliu de miniștri, în care șeful cabinetului a dezvoltat programul guvernării.

Seara s'a dus la conferința partidului guvernamental, unde d'asemenea și-a expus programul, a cărui basă este: a ține ferm și tare la artic. de lege XII din 1867, dualismul, căci numai pe baza aceasta se poate realiza idealul ființei maghiare: zidirea statului unitar național maghiar.

Au mai vorbit vice-presidentul partidului, Lukács Béla și Tisza István, care și-a exprimat teama, că nu vede destule garanții în modificările regulamentului Dietei pentru-ca să fie făcută cu neputință „obstrucția tehnică“.

Compromisul a fost primit.

Tot așa partidele opoziționale în conferențele lor respective. Se vorbește că cele două fracțiuni independiste se vor corolopi, eară kossuthiștii au mai hotărît, că se lapadă de ziarul „Egyetértés“.

În conferința liberalilor, la sfârșit, presidentul Podmanczky a cetit scrisoarea disidenților, prin care anunță că renunță în partidul-mumă.

DREPTURILE LIMBILOR.

Am făcut amintire despre raporturile de limbă din Helveția, cari astăzi se iau drept directive la încercările de delăturare a conflictelor din Austria. Ne-am procurat revista „Die Zeit“, în care a apărut studiul consilierului Curti și din care am reprodus și noi un fragment după foile germane, cari au reînprospătat chestiunea, fiind prea actuală. Publicăm astăzi întreg articolul menționat, fiind-că pe lângă că ne prezintă date interesante despre consăngenii nostri Români, ne dă material de gândire asupra stărilor noastre de acasă. Elveția, acest mic Eldorado, unde libertății limbilor nu se pun hotare rușinoase, unde până și dialectele se respectă, poate fi cu adevărat pildă nu numai pentru Austria propriu zisă, ci pentru întreaga Monarchie. Numai asigurarea drepturilor de limbă, după felul constituției elvețiene, va pute

stabil echilibrul în Monarchia noastră și va putea tempera agitația dintre popoare.

În lungul curs al luptelor noastre naționale s'au găsit bărbați, cari la diferite ocazii au făcut declarații în sensul acesta, dar' declarațiile lor n'au fost luate în samă de cercurile competente.

Toate adresele noastre, memorii, petițiuni și alte jalbe, cer asigurarea nu numai a limbii noastre, ci afirmarea caracterului poliglot al Monarchiei, drepturi egale pentru toate limbile.

Ear' în era absolutismului, înainte de anul 1865, comparația cu stările din Elveția și dorința de a vedea introduse aceleași raporturi de limbă, erau la ordinea zilei între Români.

În Februarie 1861 s'a ținut la Alba-Julia o conferință, care rămâne memorabilă în luptele noastre pentru drepturile limbii.

Conferința aceasta fusese convocată de noul cancelar al Transilvaniei, baronul Fr. Kemény, cu scop de a împăciuli naționalitățile. Aici arhierii Alexandru St. Șulutu și baronul Șaguna au rostit cuvântări energice în limba românească, insistând asupra limbii noastre. „Să nu ne mirăm că toți își descoper opiniunea în limba lor națională“ — zise Șaguna — „căci dacă deosebirea limbilor este pedeapsă după testamentul vechiu, după testamentul nou ea este darul lui Dumnezeu. Deosebirea aceasta reprezintă patria și naționalitatea“. Ear' Metropolitanul Șulutu vorbi în aceeași conferință: „Fără naționalitate nu e cu putință nici o libertate adevărată. Dacă Maghiarii și Sașii au drept de a exista ca individualități, ca corpuri naționale politice, apoi același drept îl pretind și Românii pentru sine, adevărat în sensul vechiului federalism transilvan, elvețian“...

Cel-ce la noi s'a preocupat mai mult de chestiunea limbilor și de deslegarea ei în sensul stărilor din Elveția a fost George Bariț.

În privința aceasta găsim informații în scrisorile publicate la finea volumului al III-lea din istoria sa.

În Noemvrie 1862 Bariț făcu la Sibiu cunoștința baronului Reichenstein, vice-cancelarul transilvan, bărbat de încredere al curții și cu dragoste față de cauza naționalităților. În discuțiile politice cu acesta, Bariț îi spuse „că din punctul nostru de vedere chestiunea cea mai importantă pentru o țară poliglotă, ca și a noastră, este chestiunea limbilor, că însă eu (Bariț) ved deslegarea ei practică, sănătoasă și sigură pe veacuri ca în statul Elveției“.

Baronul Reichenstein, însușit de ideea lui Bariț a și studiat chestiunea. Ajuns la Viena s'a pus în conțelegere cu consilierul ministerial Meyer, născut din Elveția. Acesta îi elaboră două memorii, unul privitor la raporturile de limbă, ear' celalalt la stările de drept din Elveția. Amândouă aceste schițe baronul Reichenstein le trimise și lui Bariț spre informațiune și pentru a orienta pe politicianii Români asupra tuturor acelorora. Și lucrul cel mai important este că guvernul, austriac era în acel timp gata a face concesiuni în sensul informațiilor trimise lui Bariț. „Eu cred, într'ucât îmi este cunoscut, că și vederile guvernului conglăsuiesc, în trăsături generale, cu raporturile între limbi din Elveția, cum sunt ele descrise în schița de de mai sus“, — scrie Reichenstein în lunga sa scrisoare din 13 Februarie 1863.

În aceleși scrisori înaltul funcționar guvernamental constată necesitatea, că pentru introducerea stărilor federale din Elveția la noi, e nevoie și de un nou aranjament teritorial, de o nouă împărțire a cercurilor și a comitatelor, mai corespunzătoare intereselor singuraticelor naționalități.

Dacă aceste acțiuni n'au dus la rezultate pozitive e de vină impregiurarea, că în curând era absolutismul german a trebuit să înceteze și că legăturile dintre bărbații noștri politici și bărbații binevoitori naționalităților au fost zădărnice prin politica reacționară a Maghiarilor.

Astăzi însă, când în Austria se ivește chestiunea limbilor în forma cum noi atât de des am scos-o în evidență, trebuie să reluăm și noi firul de unde l'am lăsat, constrînși de o politică de teroare. Eată de ce articolul informativ asupra drepturilor de limbă în Elveția e atât de actual pentru noi.

Cuprinsul articolului în „Die Zeit“, scris cum amintirăm, de consilierul Curti, este următorul:

Măți invitat să vă scriu asupra „chestiunii limbilor în Elveția“, și mă hotărîsem a mi intitula astfel articolul meu. Imi veni însă în minte, că — mulțumită lui Dumnezeu — în astfel de chestiune nici nu există. Încât privește însă drepturile limbilor în relațiile oficiale ale Elveției, acele se pot constata, stabilite fiind atât prin us cât și prin corporațiunea legislativă. Și fiindcă în privința asta nu există nici un cod al dreptului public elvețian, care ar putea servi cu suficiente deslușiri, am adunat însuși toate legile și ordinațiunile și am consultat esperți dintre locuitorii cantonelor mixte.

Confederațiunea elvețică posedă doi articoli de lege, referitori la drepturile limbilor. Unul sună textual astfel: „cele trei limbi principale ale Elveției, cea germană, franceză și italiană, sunt limbile naționale ale confederațiunii.“ Celălalt articol dispune, ca în alegerea membrilor în curtea cu jurați (Bundesgericht), alegere efectuată de consiliul federal, „să se observe strict principiul, ca toate trei limbile să fie reprezentate.“

După ultimul recensământ la 1888, s'au constatat în Elveția 2.083.000 Germani, 635.000 Francezi, 155.000 Italiani și 38.000 Români. Germanii vin în atingere cu Francezii în părțile vestice ale țării, unde cantonul Berna, Freiburg și Wallis sunt compuse din populațiune franceză și germană. Pe Italiani îi găsim în cantonul Tessin și în cele trei văi din cantonul Grubünden, în Misocco, Bregaglia și Poschiavo. Sub Romani (Români) se înțelege numărul acelor locuitori din Grubünden, cari vorbesc *dialectele rhăto-române*. E de sine înțeles, că limba acestora nu s'aputut proclama drept limbă națională, fiind cercurile lor prea mici cu toate acestea însă *Românilor se împărțesc toate dispozițiile consiliului în traducere*, ear' o operă eminentă poliglotă este constituția promulgată la 1874 împreună cu o proclamațiune în toate limbile Elveției.

Foșia federală, care apare în Berna, publică toate legile și dispozițiunile, toate debaterile consiliului, rapoartele comisiunilor etc. în limba germană. Acelaș conținut se publică în foaia oficială franceză „*Feville Federale*.“ O ediție italiană încă nu există, dar s'au luat măsuri ca nici traducerea italiană să nu lipsească. În curtea cu jurați, cum amintirăm, cel puțin un membru trebuie să fie de pe teritoriul limbei italiene. Actele, înaintate în limba italiană consiliului, se traduc în cea germană și franceză, ear' răspunsul se comunică tot în limba italiană. La acestea adaug, că înaintea curții cu jurați din Elveția limba italiană are drepturi absolute egale în celelalte. Astfel bunăoară s'a întâmplat cu ocazia tulburărilor din Tessin, mai anii trecuți, că intrunindu-se jurații la Zürich, ședința a fost presidată de *Olgiați* din Poschiavo, acușai ca și martorii ascultați, fiind toți Italiani, au depus fasiunile în limba lor, ear' presidentul a tălmăcit el însuși juriului compus din Germani, fasiunile din italianește în nemțește.

În sfatul țării se folosește fiecare membru de limba sa maternă. Romanii vorbesc de obicei nemțește, fiind-că au cultură nemțească, ear' Italianii, fiind puțini, prefer și ei a vorbi nemțește sau franțuzește. Astfel dintre Români (sau Romani): deputații *Derwits* și de *Planta* vorbesc nemțește, *Pebrazini* și *Stoppani* din Tessin vorbesc franțuzește, *Reali* nemțește, ear' radicalul *Simen* franțuzește.

Consilierul ultramontan *Respini* însă își ține strășnicile sale filipice în contra consi-

liului federal în limba lui Dante, ear' pentru a fi mai bine înțeles se folosea de mai multe cuvinte de origine latină, decât fi permitea idiomul limbei sale. Membrii consiliului depun jurământul în cele trei limbi naționale. Cuvintele presidentului, de câte ori face vre-o observațiune sau comunicațiune și de câte ori dispune votarea, — se traduc din limba nemțască în cea franceză și viceversa. De regulă și referadele comisiunilor se fac în toate limbile. Cuvântările însă se traduc numai când se exprimă dorința deosebită. Procesul verbal stenografic conține cuvântarea fiecăruia în limba în care a fost rostită.

Nu îmi aduc aminte a fi auzit cândva ridicându-se acuză împotriva acestei întocmiri. Odinioară, înaintea anului 1798, vechia confederațiune a celor 13 cantoane avea ca limbă oficială cea germană. După ce însă părțile franceze și italiene ale Elveției s'au constituit și ele în cantoane, (mai înainte formau așa numite „*Vogtei*“), franceza și italiană sau impus de sine. Procesul acesta s'a îndeplinit atât de iute, fiind-că pe timpul revoluțiunii, limba franceză se vorbea mult în toate clasele superioare. Cu toate acestea însă a fost un timp când earăși a preponderat l. germană, până ce constituția din 1848 a introdus stările, cari sunt și astăzi în stăpânire. Astăzi numai acea vină se mai bagă, că traducerea franceze prea sunt slabe, formându-se un fel de „*Français Fédéral*“. Dar în chestiuni de stil să nu fim prea scrupuloși, căci astfel ușor am putea constata și o nemțească proprie și puțin degenerată, cum se vorbește în consiliul federal.

În cantonul Grubünden se vorbesc nu mai puțin de cât 4 limbi. Aici locuiesc 44.000 Germani, 14.000 Italiani și 37.000 Români, amintiri mai sus. Între acești din urmă unii vorbesc dialectul români, ear' alții dialectul *engadin*, numit și *ladin*.

Aceste două dialecte vin socotite în acea grupare de limbi, cari sunt proprii munților rhaetiani, dar n'au nimic comun cu limba cea moartă a vechilor Rheiți. Ca în Elveția se mai găsește dialectele aceste și în câteva părțile ale Austriei. Cu toată înrădărea lor aceste dialecte atât sunt de diferite, încât Români nu înțeleg pe Ladin. Dialectul români se aseamănă mai mult cu limba română, ear' cel ladin cu limba spaniolă prescurtată. În valea din Oberhalbstein, dialectele aceste se întâlnesc, fiind ambele vorbite de populațiune cu aceeași facilitate. De observat e că Romanii sunt divisați în două confesiuni, partea români și protestantă, ear' cea ladină e catolică.

Deja în școalele populare Romanii învătă limba germană și numai oamenii bătrâni n'o cunosc. Romanii protestanți știu mai bine, nemțește fiind că adeseori li-se predică în limba aceasta, pe când catolicii din Oberhalbstein și-au păstrat mai bine idiomul național. Pentru aceea acest idiom e și introdus ca limbă oficială pe lângă cele italiană și germană.

Deputații români se folosesc în ședințe mai mult de limba germană; vorbiri în limba lor maternă țin numai pentru a afirma existența și vitalitatea ei.

Guvernul țării corespundează cu autoritățile în deosebă în limba nemțască. Însă adeseori se întâmplă că primăriile comunelor române resping asemenea corespondența cu următoarea glosă: *Nus intelgen bucca tudest* — nu înțelegem nemțește! După acestea guvernul e obligat a comunica cu *suveranul* seu în limba aceluia.

Limba în oficii și tribunale în comunele și cercurile curat romanice este exclusiv dialectul lor. Astfel se conduc protocoalele și se aduc sentințele numai în dialectul români în Oberland, Oberhalbstein și Oberengadin. În cercul *Ilanz*, unde populațiunea e mixtă, i se dă precădere limbii nemțești.

În cantonul *Berna* s'au decretat prin constituție ca limbi oficiale franceza și germana. Toate legile, decretale, ordinațiunile și hotărârile se publică în amândouă, deși Germanii formează absoluta majoritate a cantonului. Comunicațiunile cu locuitorii francezi se fac în limba lor maternă. În marele consiliu vorbesc în limba în care vor. E de notat că aici Germanii își vorbesc dialectul lor, anume „*berndeutsch*.“ Locuitorii din *Berna* țin la dialectul lor ca și *Hollandezii* și *Flamanzii*. Stenografur german al marelui-consiliu din Berna trebuie prin urmare să fie foarte iscusit, pentru a urmări și acest dialect german.

Despre limba folosită la tribunalele federale găsim explicație în codul de procedură civilă și criminală. În legea procedurii civile se zice:

„Locuitorii cercurilor germane se vor adresa primei instanțe în limba germană, ear' Francezii în limba lor. Asemenea le stă

partidelor în liberă voe a se folosi de ori-care limbă a țării, când se adresează curții de apel și de casațiune.“

„Dacă e ca la act să se alătore și vre-un document în limba străină, fiecare partidă e silită a se îngriji de o traducere în limba cercului respectiv, ear' traducerea va fi totdeauna verificată prin judecător sau esperți.“

Privitor la procedura criminală aflăm următoarele:

„Investigațiunile precum și întreaga procedură se fac în cercurile germane în limba nemțască, ear' unde preponderază Francezii în cea franceză. Înaintea curții de apel și de casațiune, precum și înaintea camerei criminale și a celei polițiene stă în voia partidelor a se folosi de ori care limbă din țară.“

Aceleași raporturi sunt în cantoanele de două limbi Freiburg și Wallis. Consilierii discută în amândouă limbi. Publicațiunile se fac nemțește și franțuzește ear' în comunele curate în limba lor. Freiburg mai are hotărârea specială, ca toți membrii consiliului să cunoască amândouă aceste limbi, — o dispozițiune care astăzi e superfluă, fiind-că ori ce om cult din Elveția ține să cunoască limbile civiliste și mai ales limba acelor cu cari zilnic vin în atingere, pe calea aceasta drepturile de limbă în confederațiunea Elveției sunt garantate în toate cantoanele ei și poate mai mult prin tradiție decât prin lege. Prin aceasta însă nu vom a susținea, că suntem cu deseavărire lipsiți de mici ferăcări, mai ales în punctele unde două diferite idiome se întâlnesc. Dar lupta de limbi în Elveția e liniștită și fără șgomot, fiind-că, precum ați văzut, toate limbile se bucură de acele drepturi, pe cari necesitatea și dreptatea le au reclamat.

DIN ROMANIA

Finanțele țării.

La 31 Decembrie 1898, încasările se ridicau la 169.971.150 lei, pe când în epoca corăspunzătoare a exercițiului precedent de abia atingeau cifra de 146.506.000 lei. În exercițiul curent s'a încasat, prin urmare, cu aproape 23 milioane și jumătate mai mult.

Plățile de asemenea sunt superioare celor din anul precedent cu mai bine de 3 milioane și jumătate.

Excedentul bănesc le această dată era de 13 milioane 389 mii lei.

Stările în Franția.

Paris, 28 Februarie.

„*Le Journal*“ scrie, că printre hărțile confiscate cu privilegiul perchișitiunilor domiciliare s'a dat de o listă cu numele persoanelor care erau designate, ca în cas de reușită a *loviturii de stat* să ocupe posturile *prefecților și ale altor funcțiuni actuale*.

„*Figaro*“ spune, că printre hărțile confiscate s'a aflat întreg planul despre organizarea viitorului regim monarhic, precum și numele celor pe cari ducele de Orleans li designase ca funcționari când se va întoarce ca rege la Paris. Foaia însă nu crede, că se poate dovedi conspirația, deși s'a găsit și o scrisoare destul de încărcătoare, în care se spune: „Caută să aflu, generalul X. este oare gata de acțiune? Dacă da, dă-mi imediat de știre și eu ți voi trimite răspuns. Atunci toate ar merge bine.“

„*Petite République*“ scrie, că *Buffet*, reprezentantul în Paris al ducelui de Orleans, a spus, că dacă cercurile competente cred, că el e complice în vr'o conspirație, cere să fie tradus înaintea justiției.

Mai multe ziare, în special „*Rappel*“ scriu, că hărțile confiscate la *Buffet*, dovedese în mod nedubitabil o *conspirație orleanistă*. Din hărțile acestea reiese, că și *domnitorii din străinătate au dat bani pentru lovitura de stat, pe care ar fi trebuit să o săvârșească un general în activitate*. Orleaniștii trebuie să păsească pe terenul activității, când acest general ar fi devenit ministrul de răzbel, ceea-ce se putea aștepta în cel mai scurt timp. *Déroulède* însă a stricat totul.

Londra, 28 Februarie.

Și aici s'a dat de urmă unei conspirații asemenea celei orleaniste din Paris, numai

că aci *Bonapartiști* lucrează la doborrea republicei și restaurarea imperiului în Franția. Au hotărât a cumpăra un număr oarecare de foi franceze în p.eș de 10 milioane, pentru propagarea ideii lor.

Bilanțul imperiului Britanic.

Sir. R. Giffen, unul din cei mai eminenti statisticieni ai Angliei a depus de curând, la Institutul regal al coloniilor, bilanțul imperiului britanic dela 1871. Lucrarea aceasta, de o importanță netăgăduită, a produs pretutindeni o adâncă impresie.

Populația totală a imperiului britanic se urcă astăzi la 407 milioane de locuitori, din cari 50 milioane de Englezi. Cifra aceasta reprezintă a patra parte din populația globului. Dela 1871, populația imperiului s'a sporit cu 125 de milioane.

Englezii, adică locuitorii Angliei, Canadei și Australiei, unde rase indigene mai că nu există, s'au înmulțit cu 12 milioane și jumătate, adică 33 la sută din cifrele dela 1871.

Supușii, adică locuitorii Africii engleze, ai Indiei și ai micilor colonii, s'au înmulțit cu 112 milioane și jumătate, mai ales pe cale de cucerire; sporirea represintă 46 la sută.

Impositele Imperiului produceau în 1897 un venit total de 6 miliarde și jumătate, din cari 3.700 milioane procurate de Englezi și 2.700 milioane procurate de supuși. Sporirea, de la 1871, e de 3 miliarde, din cari Englezii plătesc 1.600 milioane. Supușii plătesc 98 la sută și Englezii 69 la sută mai mult ca în 1871.

Cifra importului și exportului pentru Imperiul întreg se urcă în 1897 la 35 miliarde: 26 miliarde în țările supuse. Comerțul în Anglia, în Canada și în Australia a sporit cu 31 la sută dela 1871; în țările supuse a sporit cu 115 la sută.

Stiri despre Andrée.

Citim în Neue Freie Presse.

Știrea trimisă la începutul luni Februarie din Krasnojarsk (Siberia) că în districtul Ienissi au fost găsite de cătră Tunguși trei cadavre, despre cari se zicea că sunt ale lui Andrée și tovarășilor săi, a fost considerată, după cum știe, de cătră mai multe ziare, ca neîntemeiată.

Berliner „*Localanzeiger*“ primește din Petersburg următoarele:

„*Monitorul Siberiei*“ publică o scrisoare în care se vorbește despre Andrée. Scrisoarea aceasta e dela un vânător foarte cunoscut în Krasnojarsk, cu numele Lialin.

În iarna aceasta Lialin, mergând la vânătoare, a găsit la o depărtare de 350 de verste de Krasnojarsk și de 100 de verste de cea mai apropiată spălătoare de aur, un balon spart și în el trei cadavre, din cari unul cu capul spart. El pregătește o expediție până la acel loc, unde nu se poate merge de cât cu patinele. De asemenea, nici drumul de la punctul unde s'au găsit cele trei cadavre până la cea mai apropiată spălătoare nu se poate face de cât cu patinele.

Redacția „*Monitorului Siberiei*“ cunoaște bine pe autorul scrisorii.

Știrea aceasta e desmășită. După cum se scrie din Varșovia, „*Kurjer Warszawski*“ a rugat telegrafic pe directorul minelor din nordul Ienisseiului *Barișnikow*, să examineze oficial știrea.

Acest ziar a primit următorul răspuns: „Știrile despre descoperirea expediției lui Andrée, în guvernamental Ienissei, sunt născocite și neîntemeiate.“

Partea literară.

Români din Istria.

Ziarul Italian „*Il Piccolo*“ din Triest publică următorul articol foarte important despre populația românească din Istria.

E vorba de a deștepta spiritul național amorțit al unui popor, care din nenorocire a pierdut până și conștiința proprie individualității naționale; mai mult de cât atâta: în mare majoritate el s'a confundat cu poporul slav, acceptându-i limbajul, obiceiurile și datinele.

Am cercetat cele ce s'au scris acum trei-zece de ani asupra *Românilor din Istria* superioară și centrală, și le-am confruntat cu informațiile noastre actuale relative la

această populație. Comparația este, dacă nu desastroasă, dar foarte tristă: sate întregi cari acum treizeci sau patruzeci de ani afirmă încă cu mândrie originea lor ilustră, azi sunt stăpânite de slavi și s'au adaptat la viața slavă.

La 1860 Kandler a calculat că ar fi 10.000 de Români în Istria superioară și în valea râului Quieto, locuind satele Novacracina, Danne, Delenie, Gelsane, Sapiane, Mune, Lipa, Cosiane, Rupa și altele. Numele acestor localități sunt mai toate de origine romanică. O peatră monumentală atestază că teritoriile aceste au fost distribuite de către împăratul Claudiu printre soldații din legiunea lui Aulu Plautio. Arheologii mai găsiră aci o mare mulțime de pietri, inscripții, morminte, monete, romane dovedind nu o trecere repede a cuceritorilor lumii prin aceste locuri, ci chiar că elementul latin a fost autohton aci.

Azi însă numai Sejane (600 locuitori) își mai afirmă încă naționalitatea română. Și este adevărat de plâns că copii din comuna Sejane, vreo 70, sunt siliți să frecventeze școala slavă din Muno (alt sat unde sub deșeu cunoașă slavă mai svănește de sigur faclul vechei latinătăți).

Până acum câte-va decenii, toate aceste sate mai sus numite erau lipsite de școli de preoți, de medici. Ele cunoșteau, ca autoritate, numai pe perceptor și pe jandarmi.

De curând se introduseră școli în aceste localități — însă școli slave. Și când episcopii din Triest băgară de seamă că satele astea n'aveau preoți, trimise acolo clerici — slavi.

Românii cari totdeauna fuseseră maltratați, batjocoriți și porecliți, au primit fără rezistență școlile și preoții cari aveau să-i desnaționalizeze; și, generațiile noul crescând în neștiința originii lor, dacă nu chiar în dorința de a face să fie uitată această origine, ca o pată desonorată.

Dar dacă instrucțiunea din școlile slave le-a pus în gură o limbă slavă — în care totuși sunt multe cuvinte românești, — nu a putut însă să le schimbe tipul fizic; locuitorii satelor amintite au același tip: sunt bruni, cu păr negru și creț, ochii negri vioi, inteligență deșteaptă, vicleni și mândri.

A redeștepta în acele populații conștiința originii lor latine, ar fi operă lungă și grea, dar nu imposibilă. Instituirea unei școli românești și italiene la Segano ar putea fi semnalul deșteptării în întregul acest vast district. Școala ar trebui să fie bilingvă, pentru ca să aibă și succes practice, familiarisând pe copii cu limba italiană vorbită în cea mai mare parte a provinciei. De altminteri, locuitorii din Mune, Gelsane, Sapiane, Cosiane, Sejane, etc. vorbesc deja destul de bine italianește, mulțumită raportului lor continuu cu Trieste și Fiume.

Mai puțin ușoară ar fi redeșteptarea conștiinței naționale, de veacuri amorfă, a locuitorilor din valea Quietului: din satele Blum, Raspo, Dolegnaves etc. Dar greutățile n'ar trebui să ne descurajeze în opera sfântă de a salva din completă desnaționalizare acele fragmente, nu nevrednice, ale marelui familii latine.

Pentru a avea institutori ai școlilor româno-italiene, ce ar trebui deschise în aceste sate, s'ar putea lua din Berdo și Sejane (localități încă pe față românești) câțiva tineri inteligenți, și aceștia să fie trimiși să studieze mai întâiu la București și apoi într-o școală normală din Italia. Pentru a obține acest rezultat sunt de ajuns câțiva ani. Sacrificiile de bani nu vor fi de sigur în zădar: să se remarcă că în Valea Arsă sunt peste 4000 de Români, din care 7 optimi trec drept croați sau slavi, și tot atâția și în districtul Pinguento și Castelnovo.

NOUȚĂȚI

Arad, 1 Martie n. 1899.

La sfârșitul articolului de fond de ieri s'a strecurat în două locuri cuvântul „națională“ (e vorba de *autonomie*) în loc de *teritorială*, ceea ce de altfel însuși cititorii vor fi rectificat, deoarece ce în articol se pledează pentru *autonomia națională* ear' nu pentru cea teritorială.

Știre personală. Cu trenul de azi-dimineață, I. P. S. Sa mitropolitul Ioan Meșianu a sosit în Arad, venind dela Budapesta.

Căderea guvernului a fost sărbătorită în Budapesta cu mare alaiu. Alaltăieri seara „patrioții“ s'au adunat adică la Vámbáz, pe

cheiul Dunării și d'acolo cu muzică și marșale (făclii) au plecat pela cluburile opoziționale, unde s'au ținut discursuri înflăcărâte. La clubul Kossuthist a respuns Kossuth Ferencz, care a zis că de când Ungaria e în relațiuni de dualism cu Austria, este ea strinsă într-o cămașă de forță. La clubul apponyist a respuns Szentiványi, la cel ugronist au vorbit Polonyi și Bartha, la cel poporal contele Zichy János.

Toți sunt veseli că a căzut Bánffy și os de ros se va mai da și — altora.

Prigonirea Slovacilor. Privitor la intențarea procesului cel mai nou, de care am vorbit în numărul dublu, eacă ce scrie „Nár. Noviny“ între altele:

„Tot ceea-ce am reprodus din revista cehică, nu sunt decât niște scrise informative, a căror cetire pentru ori-care Slovac în curent cu cele-ce se petrec, este așa zicând de prisos, căci autorul articlilor, profesorul universității din Cracovia, I. Boudouin de Courtenay, referență acolo numai lucruri vechi, nouă tuturoră cunoscute scoase din izvoare slovace, tipărite aci la noi, în Ungaria, fără nici o supărare. Cel ce măcar pe suprafață cunoaște istoria mișcărilor slovace în ultimii 50 de ani, nu își trage nici un folos din articolii profesorului, fiind scrisi pentru Cehii neorientați și pentru Polonezii și mai neorientați...“

„Cum a putut „Nár. Noviny“ să aște prin aceste extracte — asta de sigur o știe numai dl procuror singur, ear' pe cine a putut „așta“, asta desigur nu o știe nici dînsul...“

„Nu-i oare absurditate? Și absurditate grea-znică!“

Autorul articlilor, profesorul susnumit, a fost adecă în luna August a. tr. în Tr. Sz. Martin, unde a luat parte la sărbările ce se țin acolo în fiecare an, pe timpul adunărilor generale ale „Reuniunii femeilor slovace“. Atunci încă profesorul Boudouin de Courtenay fusese supărat de cătră solgăbirul din loc, făcându-i-se chiar perchi-iția cufărului de călătorie și încă multe nărozenia pe-te măsură de supărătoare.

Interesant și unic în felul seu proces va fi și acesta.

Reprezentanța fondului grănițerese al regimentului I român, în adunarea generală dela 22 Februar, ținută la Sibiu, sub președinția vice-preșidentului Căpitanul Stezariu și-a reconstituit comitetul, alegând președinte pe mojeungul căpitan în pensiune Constantin Stezariu; vice-president: d-l major în pensiune Sandor de Viștea inf; secretar Arseniu Bunea, cassar căp. Străulea.

Colonii ciângăești. La începutul anilor optzeci, pe când cu chemarea Ciangăilor bucovineni, întru mare colonizare, guvernul a sădit una sub nume de Székely Keve, la granița ungaro-moldovo-bucovineană, cu scop de a închea acolo un simbreu zdrăvăn al maghiarizării. Stăpânirea a cheltuit bani enormi pentru fericirea coloniei acesteia ciângăești; și totuși comuna înoată în miserie. Anul trecut guvernul a dat „zev-zecilor culturii“ din Székely Keve grne de sămănat în preț de 1.600 fl, ear în banagata, „pentru alinarea miseriei“, 10.000 fl. Ministrul Wlasics le a mai dăruit și „ovodă“ deplină, dar Ciangăii tot mai stau cu gîndul de a se întoarce îndrăț. Par că e blăstămul lui D-zeu, pe toate aceste colonișări. Și este blestemul, dacă nu alui D-zeu, apoi desigur al — naționalităților.

Hymen. D. Aurel Ciortea, profesor la liceul din Brașov, își va celebra Duminecă (5 Martie n.) nunzia sa cu d-șoara Maria Navrea în biserica Sf. Nicolae din Brașov. Multe și sincere felicitări.

Schreib Moritz-ii — puși la reson. „Neue Frei Presse“ așa e de increzută că e „mare putere“ a presei încă din anii de dinaintea marelui „Krah“ vienez, dela 1873, înscăt și astăzi și mai închipuște că e atotputernică. Nu-i vorba, fost-a ea, leliță, odată, fost... și așa cum numai este azi, dar ea tot și închipuie, că nu s'au schimbat vremile, nici frumseța și puterea ei. Și eacă au trezit-o din închipuirea ovreiască două năsurii, care de sigur n'au fost luate de căt după-ce prea de tot se obrăzniciseră Schreib Moritz-ii ei. Săptămăna trecută adică a fost expulsat din Franca întregă coes-

pondentul din Paris al atot puternicei, pentru că prea de îndelungată vreme și peste măsură ocărea țara, în care se bucura de ospitalitate. Două zile după aceea, un conclud al consiliului comunal din Viena a detras raportului aceleiași foi locul de pe galăria ziaristilor dela primărie; prin urmare nici aici aici nu va putea intra de loc reprezentantul celui mai important ziar din monarhie“. I-s'a înfundat, în sfârșit!

Promoțiune. Din Cluj primim următoarele:

„Sâmbătă în 25 Februarie a. c. a fost promovat în sala festivă a unversității de aici la gradul de Dr. în drepturile politice modestul și simpaticul tiner dl George Popa din Beliu com. Bihor, pe lângă o rară solemnitate. La promovare au luat parte un frumos număr de inteligenți între cari am numărat pe dl adv. Dr. A. Isacu cu familia, dl Basiliu Poșoabă cu familia, dl N. Bobeș, șeful filialei Transylvania, dl Dr. Marcu, medic, I. Beres, dl I. Leményi, mare proprietar etc. și întreaga tinerime română și slovacă. După promovare a urmat o frumoasă sărbare întrunindu-ne cu toții la o masă comună în Hotel Central, unde s'au rostit și multe vorbiri însuflețite, cari toate au fost o dovadă a simpatiei deosebite de care se bucura inteligentul nou Dr. atât din partea inteligenții cât și a tinerimii din loc. — Prezența fraților slovaci a potențat solemnitatea momentului.“

Petrecere de carnaval se aranjază de meierieșii români din Arad în sala hotelului Vas restaur. Kánya; Sâmbătă în 4 Martie a. c. st. n., la care sunt invitați toți românii din Arad și jur; pentru comitetul aranjator Nicolau Ștef, secretar, Petru Trușă, președinte, Francisc Rogneau, cassar. Inceputul la 8 ore seara. Venitul curat e destinat Asociațiunii naționale pentru ajutarea invățăcelor săraci. Intrarea: de persoană 60 cr. de familie 1 fl. 20 cr.

Călătoria în giurul lumii în 33 zile va fi cu puțință când va fi gata drumul de fier transsiberian. Ministrul de comunicație rusesc, principele Chilkov a ținut mai zilele trecute o conferință în întrunirea internațională a directorilor căilor ferate, închegând următorul întener al unei astfel de călătorie: De la Breme la Petersburg: 1 zi și 1/2; de la Petersburg până la Wadivstok 10 zile; de aici până la S. Francisco (pe vapor): 10 zile; de aici la New-Jork: 4 zile 1/2; în sfârșit la New-Jork la Breme (pe vapor): 7 zile; total: 33 zile. Până azi călătoria în giurul lumii se poate face în 36 zile. Unde rămâne așa dar fantasia lui Jules Verne, care nu mai departe de eăt acum 49 ani își închipuia că peste vreo sută dd ani asemenea călătorie se va putea face în — 80 zile.

„Moda Ilustrată“. Redacția și administrația: Strada Sărindar Nr. 11 București.

Apare în fiecare Sâmbătă. A apărut Nr. 7 din 13 Februarie. Odată cu numărul acesta se imparte un supliment gratuit, care reprezintă un tipar croit de foi noi, fără cusătură îndărăt și cu nasturi în părți în mărime naturală.

Cuprinsul acestui număr e variat și interesant atât în ceea-ce privește moda cât și partea literară și lucrul de mână. Se continuă publicarea romanului „Oroberta“ de Leon Barra-cand.

Prețul abonamentului la „Moda Ilustrată“.
Un an în țară. Lei 10.— în străinătate. Lei 13.—
Căse luni . . . . . 5.— 6.50
Trei luni . . . . . 3.— 3.50

Avis important.
Cereri de abonament trebuie însoțite de un mandat postal sau de valoarea abonamentului în mări postale.

„Revista ilustrată“ în nrul 1 din anul al doilea are următorul bogat sumar:

După legea cea mai înaltă. O istorie de C. E. Franzos, Cântec. Poezie de G. Coșbuc. Ornatele (Udajdele) preoților idolatri. Tipuri de S. P. Simonu Când te ved. Poezie de Nițu Din propria ei putere. Novelă de G. Simu.

Caut una conluptătoare pentru existență, pe viață, solitară, gr. or., română ori sârbă, de familie, cu creștere și morală bună, care pe lângă cunoștințele aparținătoare femeii casnice, să poseadă și limba germană ori franceză, recerută la coresponderea la valoarea resp. fabricarea unui patent. — Cauțiunea depunândă se va duplica, economisarea va fi împărțitoare. — Recomandățiunilor trimise „I. P. G. posta Tolvárad“ să va răspunde, și vor fi tăcute, cele anonime nu se consideră.*

Poșta redacției.

O. M. Dacă e să se facă proces, atunci pe noi ne-ar lua la întrebare, și numai după aceea pe D-Ta. Să vedem deci întâiu că ce vor, și apoi își vom da sfat. Fi-i liniștit!

Invitare la abonament

Decșhidem prin aceasta abonament pe Quart. I respective semestrul I 1899 la

„TRIBUNA POPORULUI“

Condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, sunt cele următoare:

În Monarchie:

Pe un an . . . . . fl. 10.—
Pe 1/2 an . . . . . „ 5.—
Pe 1/4 an . . . . . „ 2.50
Pe o lună . . . . . „ 1.—

Pentru România și străinătate.

Pe un an . . . . . franci 40.—

NUMERI DE DUMNECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu 2 fl. pe un an, având o întindere de 8 pagine: cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus popora de 4 pagine.

Domnii cari se abonează la foaia de zi cu 10 fl. pe an, nu au să mai plătească nimic pentru adausul poporal dela numărul de Dumineca.

Administrația

„TRIBUNA POPORULUI.“

ULTIME ȘTIRI

Milan pleacă din Sârbia.

Belgrad, 29 Februarie.

Ambasadorul rusesc Jadovski, de un an de când e aci, nu numai că nu s'a prezentat lui Milan, dar ocolea în mod ostentativ a se întâlni ori-și unde cu dînsul. Ba în ultimele luni mergea atât de departe a versiunea lui față de Milan, încăt căuta chiar a nu da ochi nici cu însuși regele Alexandru.

De asemenea, cercurile oficiale din Petersburg ocolesc pe reprezentantul diplomatic al Sârbiei, generalul Gruici.

Aceste stări au silit în urma urmelor pe Milan, să părăsească Sârbia. După conferința ce s'a ținut eri în conacul regesc, Milan a zis, că în interesul țării, al fiului său și al guvernului află de lipsă a părăsi Sârbia.

Comănduirea supremă a oștirii va lua-o din mâinile lui generalul Belimarkovici, fost regent.

Din împrumutul de pe urmă contractat în străinătate, Milan va căpăta câte-va milioane și se va duce deocamdată la Paris: ziua plecării e hotărâtă pe 6 Martie n.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.
Redactor responsabil: Ioan Rusan Strianu.

„Transilvania“, organul „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“. Director Dr. C. Diaconovich. Nrul de pe Nov. și Dec. are următorul Sumar: La Finea anului. Descântece de dragoste (din Banat). Descântece de deochiu. Statistica Românilor din Transilvania în 1733, de N. Togan. Din desparte-minte. Știința literatură și artă: „Re-vista Economică“ Anuarul financiar și conomice pe 1898, de Petra-Petrescu. Partea oficială.

La tipogr. „Tribuna Poporului“ să execută tot soiul de
Cărți de vizită
Tiparul cel mai variat și mai frumos.
Prețurile mai mici ca ori și unde.

100 sz.
1899.

Călințarul Minervei

Cel mai valoros și mai frumos calendar din câte au apărut până acum în limba rom.

Intreg cuprinsul e original.

Cele mai minunate ilustrațiuni ce au ieșit din atelier tip. românesc.

Multe din ele reprezintă localități și porturi din Ungaria și Transilvania.

Călințarul acesta apărut în tipografia Minerva din București e atât de bogat în cuprins atât de frumos în cât ar fi o pagubă pentru preoții, învățătorii, notarii, avocații, medicii și toți inteligenții români. Dacă nu s'ar cumpăra acest călințar pe 1899.

Prețul 90 cr. trimis franco.

Se poate cumpăra dela Administrațiunea „Trib. Poporului“.

299 1-1

Arverési hirdetmény

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LXt. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a lippai kir. járásbiróság Sp. II 44/99 számú végzése által Czeglédi József nef dombegyházi lakos javára Prunkul János és tãrsa ellen 68 frt 50 cr. tőke ennek perköltség követelés erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 404 frt becsült lakszoba, butorok, zongora stbból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a V. II. 30/99 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinen, vagyis Székáson (Temes-megye) leendő eszközlésére az 1899-ik év Marcius hó 11-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Lippán 1899 évi Febr. hó 21 napján.

Váradi József.
kir. bir. végrehajtó.

„Cassa de păstrare în Mercurea“ societate pe acții.

Prmește depuneri spre fructificare sub următoarele condițiuni:

1. Depuneri făcute de particulari cu anuț de 30 zile cu 5%.
2. Depuneri făcute de particulari cu anuț de 3 (trei) luni cu 5¹/₂%.
3. Depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale, ori cu scop de binefacere cu 6%.

Permițând starea cassei, depunerile se respătesc îndată și fără anuțare.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut Regulamentul special pentru depuneri, la cerere se trimite ori-și-cui gratuit.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face prin postă și se resolvă cu reintoarcerea ei.

DIRECȚIUNEA

„Cassei de păstrare în Mercurea“

26-

SOCIETATE PE ACȚII

121

Se primesc comande pentru următoarele lucruri:

Circulare și prețuri-curente

NOTE

Opuri și Broșuri

Strada Aulich Nr. 1.

Tipografia „Tribuna Poporului“ A. P. Barcianu Arad

Strada Aulich Nr. 1.

Diferite tipărituri pentru bănci

P L I C Ţ Ţ I

Invitări, cărți de vizită, anunțuri funebrale

Prețuri foarte moderate.

Ori-ce comande se efectuesc prompt.